

Senkevičius

IŠEIVIJA IR DABARTIES LIETUVA

Ir tautos dalys stovi ant labai skirtingų platformų

Išėivijos bendravimas su kraštu bus ilgalaikė problema. Bendrauti reišdraugauti, santykiuoti, turėti ką bendro, kas rištų. Toks ryšys, ir labai stiprus bei pastovus, yra mūsų tautybė. Tai šimtmetinės istorijos, bendros kalbos ir kultūros, netgi kraujo paviršinys. Kad lietuvis jieško lietuvių, kad jieji bendrauja — kur pasidairysi, ten pamatysi. Tai normalu.

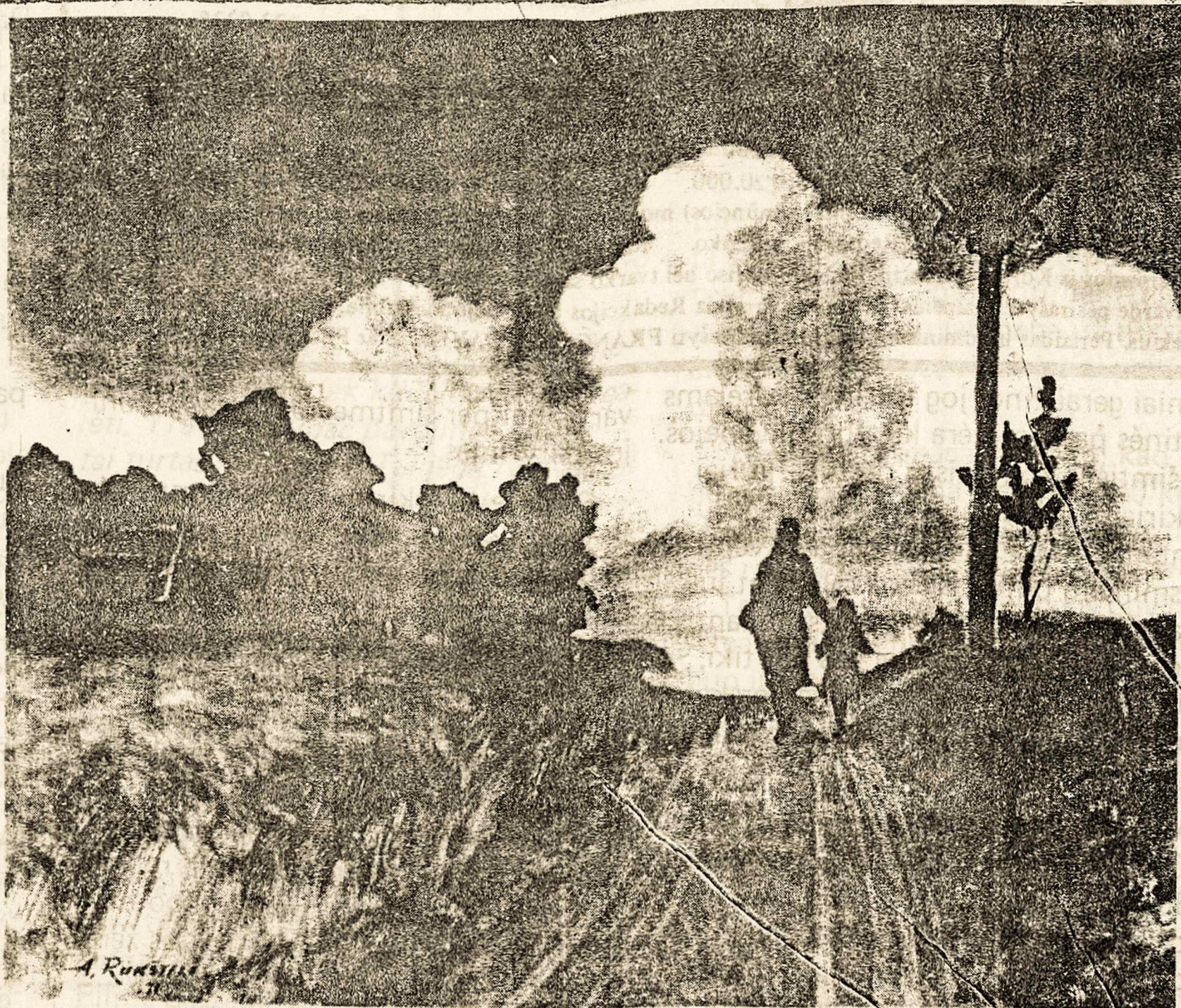
Rodos, tada ir su tautiečių mase, saune krašte gyvenančia, reikėtų lygiai vienodai bendrauti. Tačiau, kaip matome, išėivijos bendravimas su kraštu, neūrint to stipraus tautinio pagrindo, neūrint pavienių asmenų santykiavimo geriausių abipusių norų, vis dėlto yra rimus dalykas, nuolatinis akivaizdus sudininkas, kad krašte šeiminkavimas priklausys ne tėvynėje pasilikusiems broliams ir sesėms.

Dėl tos apgailėtinos ir šiuo metu neįvairios padėties kraštas ir išėivija stovi ant skirtingų platformų, tarp kurių tautybės jungtis jau nebėra pakankamas pagrindas platesniam bendravimui tarp jų ir mes. O stovėdami vienoje bazėje, nors ir plačiausiai po visą pasaulį būtume pasklidę, galėtume nesunkiai pradėti ir kultūrinius mainus. Tarkime — išėivijos tautiečiai prenumeruotų krašte leidžiamą periodiką, pirktų Vilniuje spausdinamas knygas, jas skaitytų, savo straipsniais bendradarbiautų tenyktėje spaudoje. Į tai atsiliepdami tautiečiai tėvynėje prenumeruotų išėivijos spaudą, skaitytų čia leidžiamas knygas, bendradarbiautų. Renginių organizatoriai išėivijoje galėtų kviešti gastrolėms savi-veiklininkų chorus, teatrus, ansamblius. Į tai atsiliepdami Lietuvos kultūrininkai kvieštų išėivijos vienetus.

Argi nebūtų gražu, jei išėivijos maldininkai nuvažiuotų į Lietuvą, ten aplankytų Šiluvą, Aušros Vartus, Kryžių kalną, kai bus švenčiama Lietuvos krikšto sukaktis. Atsakydami maldininkai iš Lietuvos, galėtų dalyvauti išėivijoje organizuojamose iškilmėse.

Juk tai ir būtų bendravimas su kraštu ir krašto su išėivija. Kodėl viso to nėra? Klausimas naivus. Bet jis ir skaudus, didžioji tautos tragedija.

Ji prasidėjo 1940 m. birželio 15 dieną, kai nemaža grupė Lietuvos piliečių

Antanas Rūkštelė

kitataučių ir kai kurie lietuviai, daugiausia karjeristai, nuėjo tarnauti okupantui. Krašte raizgėsi naujų idėjų voratinkliai, ir tauta buvo priversta gelbėtis. Nei tiesa, nei logika neatitinkančiais "liaudies" ir "liaudies priešų" vardais buvo suskirstytas visas kraštas, kurio pati mažiausia politinė partija — komunistai pasiskelbė esą visos liaudies atstovai ir surežisuotu aktu Lietuvą atidavė rusams.

Tie įvykiai buvo pirmieji smūgiai, pradėję skaldyti tautą. Antrasis smūgis ir dar didesnis skaldymas įvyko vokiečiams okupavus kraštą. Su ta okupacija išryškėjo dar viena kolaborantų grupė, o iš kitos pusės atsirado gana daug pagrindžio grupių, kurios irgi nebuvo vieningos. Tuo būdu susiskaldymas didėjo.

Bet pati didžioji ir labiausiai nuostolinga susiskaldymo tragedija prasidėjo rusams grįžtant į Lietuvą. Tada prasidėjo naujoji gausi išėivija, tada lietuviai buvo verčiami apsigyventi Sibire ar kur kitur, tada atsirado grupės partizanų, pasiryžusių ginklu priešintis okupantui ir geriau mirti, negu paklusti. Kraštui atgauti nepriklausomybę viltys neturėjo realesnių pagrindų, ir Sov. Sąjunga, Amerikos sąjungininkė, padėjusi nugalėti nacinę Vokietiją paaukojusi tikrai labai

Suaržimas (aliejus)

daug gyvybių, tapo visos Rytų Europos šeiminkas. Taikos išsiilgusiems vakariečiams po tų didžiųjų įvykių dar ilgai rūpėjo tik savieji namai.

Taip prabėgo keturi dešimtmečiai. Tas laikotarpis buvo pakankamas, kad okupanto patikėtiniai kraštai imtų iausis kaip "namie" ir visomis galimomis priemonėmis skelbtų sau ir visam pasauliui, kad Lietuva esanti laisva ir kad kitokios niekada nebebus. Jie ir ant išėivių nepykty, jeigu tie tokį jų skelbimą priimtų kaip sakoma, pagaliau eity su gyvenimu ir mestų tuos "vaduotojų" darbus. Gal tada nustotų mus ir buržuazinius nacionalistais pravardžiaavę, gal ir Lietuvą lankantiems leistų laisviau bei ilgiau pavažinėti, gal ir iš Lietuvos į tas "aukso šalis" daugiau išleistų pasisvečiavimui. Kad tai įvyktų — kiek nedaug reikia: tik pripažinti, kad tokia Lietuva yra, tokia ir liks. Rodos, taip nesunku būtų tai padaryti.

Ir vis dėlto išėivija to nedaro. Reikia manyti, kad ir jos atžalos nebus kitokios, nors tam okupanto patikėtiniai turi daug planų ir lėšų nesigaili. Nes neįmanoma laisvam žmogui tiesą sukeisti su melu, laisvę su vergija. Sąžinė saugo, kad vertybės stovėtų ten, kur jas surikiavo ne prie-

SPAUDOS MENUO

SKAITYK IR PLATINK "MŪSŲ LIETUVĄ"

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cr\$. 150.0000

Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje: 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cr\$. 120.000

Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anūncios)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija neatsako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taiso bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius. Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juatindiba, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cr\$. 2.500

Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 200.000

mokami už skilties (Coluna) centimetra Cr. 10.000

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

kėtiniai gerai žino, jog tikriems kūrėjams politinės partijos nėra kūrybos įkvėpėjos. Ne išimtis ir komunistų partijai, kuriai priskiriami tokie gausūs nuopelnai. Suprantama, kad tai liaupsinimas, kvepiančių smilkalų pūtimas iš reikalo. Bet juk tas amžinas kartojimas yra atstumiantis, ir nebepasiekia tikslo. Jei kas dar tiki, kad vandens lašai per ilgą laiką perskelia akmenį, geriau gal tikėti žmogaus amžinybe.

Visokie laimėjimai tuo vienodu ir įkyriu tonu skelbiami "Gimtajame krašte". Gal kartais išėivija ims ir pradės manyti, kad dabar gera gyventi Lietuvoje: koncertuojam, šokam, kombainais po plačiausius laukus važinėjam, gražiais kaklaraiščiais pasipuošusių direktorių globojami. Tas pagyras nenutrūkstama srove purškiant, visai greta įvairiais straipsniukais niekinama išėivija: ten kunigų laikraštėlis, ten užpečių filosofai, ten šmeižikų būrys, ten hitlerininkų tarnai, net jau ir prof. dr. A. Štomas — paskutinis tinginys ir išdavikiškas karjeristas...

Tikro bendravimo lietuvis su lietuviu pradžia reikėtų rimtesnio dialogo. Vien laimėjimų gyrimu ir išėivijos niekinimu toliau nueiti niekada nebus galima. Tai klūtys, o ne užtvarų naikinimas. Kokia mūsų tauta buvo ir yra dabar ir ateityje bus, vis tiek pasaulėžiūrinės mozaikos neišvengsime, jokia partija į vieną gabalą visų nesulydys.

Pakanka nuojautos ir logikos pranašauti, kad to nepadarys nė komunistinė Sovietija, kaip norėjo ir nepadare nacinė Vokietija. Ginklai ir propaganda totalitinių utopijų skelbėjams padeda išsilaikyti, bet neveda iki galutinio laimėjimo. Niekas nenori griauti, tai, ką turi, kas jam padeda geriau gyventi. Valdantieji nenori jokių pakeitimų. Pastarieji galėtų būti jų nelaimė ar net pražūtis. Užtat mes suprantame ir krašto patikėtinų

vartą, bet per šimtmečius įgytas žmonijos patyrimas.

Sustoję ant skirtingų platformų, negalime susikalbėti. Okupanto patikėrinų rodoma per laikraščius ar kitais būdais krašto pažanga yra verčiama apibūdinti kaip tos vadinamosios "socialistinės statybos" pasekmė. Negi normalus žmogus gali tuo patikėti, kai per 40 metų visame pasaulyje tokia ar net geresnė pažanga padaryta. Juk ir Afrikos džiunglių vietoje dabar stovi daugiaaukščiai namai, ir juodieji nebelaksto nuogi. Kam reikalinga ta tuščia propaganda? Negi po tiek metų dar vis reikia laikytis tokios žemo lygio propagandos, kurią naudodavo 1941 m. raudonarmiečiai, sakydami, kad apelsinai pas juos gaminami fabrikuose? Šiandieninis žmogus nebepratęs klausytis niekų. Geriausia propaganda — ne žodis, bet daiktas. "Gimtojo krašto" voko kokybė pasako daugiau, negu ilgiausi straipsniai apie socialistinius laimėjimus..

Jei pažangos vykdymas įvairiose statybose ir technologijoje, daugiau priklausano nuo valstybinės santvarkos, tai jau kultūriniai laimėjimai visada atsiremia į individus kūrėjus, jų talentą ir darbštumą. Visa žmonijos kultūra nesulaikomai slinko šimtmečiais per įvairiausias politinius susigrupavimus, vis pakildama virš jų ir tik dėl to išliko.

Bet koks kūrėjo pajungimas saviems politiniams tikslams žmonijos kultūrai niekada nieko nedavė. Užtat mėginimas įtikinti, kad okupuotame "socialistinės statybos" krašte tik dabar rašytojai, menininkai, teatralai turi sąlygas kurti, — tėra nuoga propaganda. Kokioj gi santvarkoj kūrė ir amžinai gyvi išlieka Dostojevskis, Tolstojus, Čaikovskis, Vergilijus, Dantė, Baironas, Balzakas, Ibsenas, Doinaitis, Krėvé...?

Manau, kad ir Lietuvos okupanto pati-

laikyseną, bet negalime sutikti, kad Lietuva kitokia jau niekada nebebus.

Tai pagrindiniai dalykai, kurie kryžiuojasi ir neleidžia nuoširdžiau kalbėtis. Dabartinis bendravimas su kraštu remiasi pavieniais asmenimis, kurie pulkais važiuoja į tėvynę, veža giminėms visokių gėrybių, kurios tikrai reikalingos supažangėjusiai tautai, dar vis negalinčiai atsi-kratyti "juodosios rinkos". O ir iš krašto į Vakarus išleidžiami daugiausia domisi ne tiek savais žmonėmis, kiek krautuvėmis. Viso šito bendravimu pavadin- ti negalima. Tai tik prasivėrusi galimybė padėti saviesiems.

Kiek anksčiau tikėta, kad su pabėgėlių kartos išmirimu išėivija aprims, ir viskas savaime išsispręs. Tačiau išėivių vaikai nerimsta, ir tai ne dėl to, kad jie nori ar turi eiti tėvų pėdomis, bet dėl to, kad laisvųjų kraštų sistemos išaugino daugiažiūrį žmogų, kuriam nesunku matyti, kas iš tikrųjų dedasi už tos "geležinės uždangos".

Mindaugas Pleškys

JUVENTUS ACADEMICA

Tuo pavadinimu Vakarus pasiekė negirdėtas naujas pagrindžio leidinys. Jo apipavidalinimas nėra pilnas, nes trūks- ta viršelio, iš kurio būtų galima nustatyti leidinio numerį ir datą. Leidinyje yra išspausdintas Lietuvos Jaunimo sąjungos (LJS) valdybos pranešimas. Valdyba sveikina užsienio pabaltiečių jaunimo kelionę Baltijos jūroje, kaip reikšmingą atsaką XII — jam Pasaulio jaunimo studentų festivaliui Maskvoje. Jų nuomone, nepaprastos svarbos turėtų turėti Kopenhagos Pabaltijo tribunolas 1985 liepos 23-25, skirtas paminėti Helsinkio 10-sioms metinėms. LJS valdyba siūlo atsakyti Helsinkio susitarimų, nes 10 metų aiškiai parodė, kad Tarybų Sąjunga yra imperialistinė valstybė ir negerbia nei taikos, nei laisvės. Tai aiškiai liudija įvykiai Afganistane. LJS valdyba linki sėkmės Australijos lietuvių jaunimui, ruošiančiam VI PLJS kongresą. Juos taip pat sujaukino Venezuelos jaunimo įteiktas prašymas popiežiui, reikalaujantis paskirti Lietuvai kardinolą. Prašymas buvo įteiktas Šv. Tėvo kelionės metu per Lotynų Amerikos šalis.

Lietuvos Jaunimo sąjungos valdyba aiškiai pasisako už Afganistano laisvės gynėjus bei partizanus ir nutarė toliau

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos. para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas. tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1º and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

tęsti propagandinį darbą tarp jaunimo, skleidžiant Tarybų Sąjungos įsikišimą nepriklausomos valstybės reikalus. Perdirbėjus ateitininkų, pavasarininkų ir kitų nepriklausomos Lietuvos jaunimo organizacijų idealus, LJS nutarė pasirinkti savo kelią, kuris tikėtų dabartinei aplinkai. Jų esamoje aplinkoje negali būti paskelbtos valdybos narių pavardės ar ženkami narių mokesčiai, nes visur yra pilna KGB darbuotojų ir pranešėjų. LJS pirmiausiai yra dvasinė sąjunga, ir kol neprieinama literatūra apie Lietuvos partizanų kovas, daug reikšmės turės knygos apie karo metais veikusias jaunimo organizacijas, kaip A Fadejevo "Jaunimo gvardija".

Ieškant principų, kuriais LJS galėtų vadovautis, valdyba mano, kad ši ideologija turi patenkinti didesniąją jaunimo dalį ir suformuoti požiūrių sistemą, kuri peraugtų pasaulėžiūrą, neužgaudama kitų įsitikinimų ir neprimesdama savo dogmų. Šiems reikalavimams geriausiai atitinka "Žmogaus teisių ideologija". Ją būtų galima apibūdinti šiais žodžiais:

"Žmogaus teisių ideologija patraukli dar ir dėl to, kad ji skirtinga nuo politinių filosofijų — neimperatyvinė, o pluralistinė — ji suteikia laisvę gyvuoti įvairiausioms visuomenės organizacijos formoms ir užtikrina jų sambūvį, užtikrina žmogui maksimalią asmeninio pasirinkimo laisvę, leidžia išspręsti gausybę prieštaraujančių problemų, kurių neįmanoma numatyti ir kurios nuolat kyla asmeninėje, kultūrinėje socialinėje sferose. Šiuolaikiniam pasauliui ji priimtina ne tik filosofiniu, bet ir daugeliu oraktinių požiūrių, pagaliau ir pats pasaulis iš principo — pluralistinis, jame, vaizdžiai pasakius, tiek centrų, kiek savųjų, aš".

Keliant klausimą, kuo skiriasi ši ideologija nuo rusų jaunimo teisinio judėjimo, pastebime, kad lietuvių, ukrainiečių, latvių, estų ir kitų tautų atstovų pagrindinis tikslas — tėvynės tautinė nepriklausomybė. Tuo tarpu rusų jaunimas siekia tik socialinės permainos. Tačiau kai kalbama apie tautinį suverenumą, visų interesai sutampa.

Pranešime sakoma, kad tautos dvasinių vertybių išsaugojimas priklauso nuo jaunimo dvasinės ir fizinės sveikatos. Pasakoma, kad LJS yra Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos dalis, kur jai atstovauja išrinktas įgaliotinis. LJS valdyba skelbia aukštus dorovinius reikalavimus jaunimui:

"Mūsų bendraamžiai jau penkeri metai beprasmiškai žūsta Afganistane, atlikdami vadinamąją 'internacionalinę pareigą riboto tarybinių karo pajėgų kontingento' sudėtyje — o iš tikrųjų tapdami žudikai, budeliai, žudydami nieko nekaltus suverenios valstybės žmones, degindami jos kaimus ir miestus.

Mes rizikuojame tapti visos žmonijos gėda. Todėl LJS valdyba įsakmiai pabrėžia, — remdamiesi Visuotine žmogaus teisių deklaracija — doroviniu dokumentu, sąžinės sumetimais, drąsiai atsisakykime priimti karinę priesaiką, nebūkime bailūs okupantų įrankiai".

Leidinyje yra perspausdintas Vytauto Mačernio straipsnis "Keli būsimojo lietuvių kataliko inteligento bruožai", spausdintas 1938 — 39 Ateities žurnale Nr. 5. Mačernis stipriai pasisako už kovą su tiesos priešais ir prabanga. Jo mintis tinka mums visiems ir šiandien:

"Bet kiek reikia jėgos tokiems dideliems žygiams. Kiek kliūčių reikia nugalėti. Yra viena ypač pavojinga kliūtis — tai turtas, prabanga. Tai jėgų ryklys, tai ledas, kuriam prisilietus net karštis virsta ledu ir gaivi srovė — tyvuliuojančia kūdra. Venkime prabangos, gyvenkime kukliai. Atsiminkime, kad turtas yra ne žmogaus užvaldymui, o tik jo pragyvenimo reikalui. Niekur taip greitai neišsenka jėgos, kaip sėdint minštame fotely, gyvenant gerai apstatytame salone. Prabanga iškošia žmogų, priverčia jį visomis dvasios jėgomis garbinti negyvus daiktus".

Straipsnis "Melas — tai tiesa, išdavystė — tai meilė" perduoda pastabas apie dokumentinį filmą "Meilė ir išdavystė". Filme pastebimas žodis "teroristai" turbūt pirmą kartą panaudotas apibūdinti nepriklausomybės siekiančius partizanus. Tarp kitų komentarų sakoma, kad okupantas planavo sunaikinti 600 tūkstančių Lietuvos gyventojų. Filmą pamini, kad klasių kova užsitęsė 10 metų. Recenzentas ironiškai pastebi, kad saujelė "teroristų", "užsienio samdinių" taip ilgai išsilaukė prieš tankus, kareivių divizijas ir būrius okupanto parankinių strybų. Į teigimus, kad partizanai žudė nekaltus žmones, autorius atsako šiais žodžiais:

"Turintiems bent kokį supratimą apie pokario įvykius, žinoma, kiek perėjūnų, duoneliautojų, nelaimingų žmonių — padegėlių ir badaujančių, karo nualintų žmonių traukė per Lietuvą — iš Rusijos, iš visos plačios tėvynės. Nesunku įsivaizduoti, kad buvo ir kriminalinių nusikaltėlių, žudikų ir sadistų, ypač tarp atklydėlių. Suprantama, kad okupantas, bandydamas nuslėpti savo žvėriškumus, net kriminalistų nusikaltimus, skleidė visokiausius gandus apie mūsų partizanus, šmeiždavo ir juodindavo juos. Seni, pūkiai žinomi okupantų klaidinantieji metodai, sena plokštėlė. Mūsų partizanai patys naikindavo banditus ir žudikus, jie

buvo paprasčiausiai tuo suinteresuoti, nes visas jų kovos tikslas buvo tėvynės laisvė jos žmonių gerovė".

Baigęs komentarus apie filmą, autorius staigiai pradeda naują temą — "Prologas, Susitikimo vietos... II-jai daliai". Autorius reaguoja į įvykius Afganistane. Jis pastebi, kad valdžios sukurtoje aplinkoje, kur yra informacijos stoka, žmonių galvojimas yra apibukintas. Jiems neaišku, ką įvykiai už tūkstančių kilometrų turi bendro su jų gyvenimu, bet kai žūsta sūnus ar reikia pasirašyti pasižadėjimą tylėti, niekam nepasakoti, tai Afganistano siena pasidaro jau nebe už tūkstančių kilometrų, bet eina tiesiai per jų širdis.

Tarybinė propaganda sako, kad tarybinė ir afganų siena tęsiasi 2.400 kilometrų. Su ja bendras sienas turi trys tarybinės respublikos: Turkmenija, Uzbekija ir Tadžikas. Tarybų Sąjungos buvimas Afganistane jungiamas su sienų gynimu nuo imperialistinių jėgų ir pagalbos teikimo jos prašančiai afganų tautinei valdžiai. Šiuos propagandos perlus autorius palygina su Stalino ir Hitlerio elgesiu. Jis pastebi, kad Afganistane gyvena daugiau kaip 16 milijonų žmonių, pasiskirščiusių į 20 tautybių. Per penkerius Tarybų Sąjungos okupacijos metus žuvo apie milijoną žmonių ir apie 3 — 4 milijonai buvo priversti pasitraukti į Pakistaną ar į kitas valstybes. Per dieną vidutiniškai žūva apie 500 afganų moterų, vaikų, partizanų. Tarybiniai nuostoliai siekia apie 30 vyrų per dieną. Klausimas, kiek tarp jų yra mūsų vaikų? Už įvykius Afganistane, autoriaus nuomone, yra kalti visi: ir tie, kurie žudo, ir tie, kurie savo patogiose vietovėse tyli. Iš esmės įvykiai nesiskiria nuo Lietuvos partizanų karo ar nuo įvykių Vengrijoje 1956. Bjauriausia tai, kad patys būdami Tarybų Sąjungos aukos, dabar prisidedame prie kitų kankinimo.

Kituose skyriuose yra išspausdintas Lietuvos jaunimo sąjungos sveikinimas JAV prezidentui, jam laimėjus rinkimus, ir V. Mačernio kūrinys "Aš atnešiau jums saulės patekėjimą" iš "Ateities" 1938 - 39 Nr. 7.

"Pasaulio Lietuvis"

RESTORANAS

VIKTORAS LUKAVIČIUS
Savininkas

Lietuviški ir europietiški valgiai
MALONUS PATARNAVIMAS

Rua Espirito Santo, 118 - Tel. 441.6846
SÃO CAETANO DO SUL

I E Š K O M A

moteris arba šeima ligonei prižiūrėti. Duodamas butas. Skambinti Brunai — tel. 265-0498.

LIETUVIŲ SAJUNGOS 54 METŲ IŠTEIGIMO SUKAKTUVĖS

Šio mėnesio 10 dieną Dr. Vinco Kudirkos Rūmuose, Sąjungos nariai ir svečiai paminėjo ir atšventė Sąjungos įkūrimo 54-tas metines. Sąjungos pirmininkas Aleksandras Bumblis pasveikino atvykusius svečius ir pasidžiaugė Sąjungos daromu progresu. Jonas Valavičius trumpoje kalboje paminėjo svarbesnius Sąjungos istorijos faktus ir patvirtino dabartinės Valdybos tikslą sustiprinti ir išplėsti Sąjungos veiklą ir tuo išlaikyti stiprią lietuvišką organizaciją ateinančioms mūsų kolonijos kartoms.

Po oficialios dalies svečiai buvo pakviesti į gražiai paruoštas vaišes. Nariai ir svečiai malonioje nuotaikoje praleido sekmadienio pavakarę tarp draugų ir pažįstamų lietuviškoje aplinkumoje.

Dėkojame mūsų ponios narėms, kurios paruošė vaišių stalą: Aldai Tumas, Reginai Naumanas, Joanai Satkūnas, Anei Dutkienei, Adelei Godliauskienei, Albinai Ambrazevičienei ir Franciškai Garškienei.

J.V.

PADĖKA DR. ANTANUI ŠAULIUI

Per Lietuvių Sąjungos 54-tųjų metinių paminėjimą, svečiai pamatė scenoje gražų ir įspūdingą paveikslą, kuris prieš paskutinį karą buvo atvežtas iš Lietuvos ir padovanotas Lietuvos Konsului São Pauloje A. Polišaičiui. Paveikslas vadinasi "Vytauto Priesaika", originalas nupieštas dailininko Jono Stykos, vaizduoja keliolikos metų Kęstučio sūnų Vytautą, kuris pakėlęs rankas į dangų prisiekia atkerstyti kryžiuočių Ordinui už Kauno miesto sudeginimą. Vytautas Didysis šitą priesaiką įvykdė, kai 1410 metais didžiąjame Žalgirio Mūšyje galutinai sutriuškino kryžiuočių Ordiną. Patsai Ordino Magistras žuvo šitame mūšyje. Paveikslas turi 240 cm x 140 cm; jo kopiją atvežė ir įteikė mūsų konsului Generolas Nagevičius.

Po mūsų konsulo mirties paveikslas buvo perduotas Lietuvių Sąjungos globai, kur ir randasi iki šiol.

Šiais metais įstojo į Sąjungos narius Dr. Antanas Šaulys su ponia ir su keturiomis dukterimis; lankydamas mūsų patalpas Dr. Šaulys susižavėjo "Vytauto Priesaikos" paveikslu ir rado, kad paveikslas rėmai buvo pasenę ir neatitiko jo vertei. Po keletos savačių paprašė, kad paveikslas būtų nusiųstas į vieną rėmų ir paveikslų atnaujinimo krautuovę. Valdyba prašymą išpildė ir po 10 dienų gavo atgal paveikslą su naujais įspūdingais, paauskuotais rėmais. Paveikslas atnaujintas, išvalytas ir atrodo kaip naujas. Įdomu pastebėti, kad daugelis meno mėgėjų, pamatę paveikslą dirbtuvėje, skambino Dr. Šauliui norėdami bet koku būdu jį

nupirkti. Savaiame aišku, pasiūlymai tikslu neatsiekė.

Už tokios didelės vertės dovaną Lietuvių Sąjungos Valdyba reiškia gilią padėką Dr. Antanui ir jo šeimai. Mes esame laimingi ir patenkinti už šitą gražią idėją: Sąjunga praturtėjo ir yra papuošta naujai atgimusia "Vytauto Priesaika".

Antano ir Vytauto Šaulių tėvai atvažiavo į Braziliją, 24.09.1927 metais ir kaip visi imigrantai pradėjo savo gyvenimą naujame krašte, kaip darbininkai. Su darbštumu ir lietuvišku atkaklumu sugebėjo iškilti, sukurti geresnias gyvenimo sąlygas savo sūnams, kurie išėjo aukštųjų mokslus ir sukūrė gražias šeimas. Tėvas Jonas Šaulys mirė 5.2.1983, o mama Uršulė Šaulys Baskauskas mirė Montreal 22.8.1973 metais.

Sąjunga dėkoja Dr. Antanui Šauliui ir kartu nori prisiminti ir pagerbti tėvus Joną ir Uršulę, kurie, atsivežę iš tolimos Lietuvos tėvynės ir lietuviybės meilę, paliko tos meilės sėklas savo sūnų širdyse.

Jonas Valavičius

MŪSŲ MIRUSIEJI

A. A. MARIJA SALDŪNAITĖ
BUTRIMAVIČIENĖ

Gimė 1912 m., spalio mėn., 20 d., Marijampolėje. Atvyko į Braziliją 1926 metais, su tėvais Jonu ir Ona Saldūnais.

Šių metų, lapkričio mėn., 7 d., netikėtai mirė. Daug metų turėjo augštą kraujo spaudimą. Neperseniai pasirodė širdies negalavimas ir paskutiniu laiku, bronchitas. Bet nors šios ligos ją kamavo, gy-

dėsi, gėrė vaistus ir jautėsi gerai. Lapkričio 6 dieną, pavakary, išėjo į parduotuvę ką nors nusipirkti ir grįždama namo, pasijuto blogai, gatvėje. Kaimynių pagelbėta, buvo tuojau nuvežta į ligoninę. Nujausdamas kad padėtis bloga, sūnus tuoj atvežė kunigą Feliksą Jokubauską, kuris suteikė Ligonijų Sakramentą. Mirė po kelių valandų.

Nuliūdime liko vyras Stasys, sūnūs Vladas, Jonas ir Pijus, marti Liucija, anūikai Paulius ir Tomas, duktė Aldona, gyvenanti Šiaurės Amerikoje, žentas Algimantas Meidūnas, anūikai Aleksas, Edwardas ir Anne Marie; seserys Ona Ausenkienė su šeima ir Saliomėja su šeima, gyvenanti Šiaurės Amerikoje.

Laidojimo dienoje buvo atnašautos Šv. Mišios, kun. Petro Rukšio, kuris palaidėjo iki amžinojo poilsio vietos, Vila Mariana kapinėse.

Velionė buvo geros nuotaikos, taikingo ir meilaus būdo. Jai viskas, visuomet buvo gerai. Užtat visi ją mylėjo ir tai liudija gausus būrys pažįstamų, draugų ir kaimynų, kurie dalyvavo laidotuvėse ir 7-tos dienos mišiose, kurios įvyko lapkričio 13 d., 20:00 val., V. Zelinės bažnyčioje. Buvo atnašautos klebono Juozo Šeškevičiaus, koncelebruotos prel. Pijaus Ragažinsko ir kun. Vytauto Kavolio.

Artimųjų tarpe liko tuštuma, kurią pripildo tik tai tikėjimas kad ji pasiekė Dievo Šviesą, pažadėtą tiems kurie vykdo Viešpaties įsakymus.

Šia proga, šeima dėkoja visiems kurie dalyvavo apeigose, pagudė liūdesio valandoje ir pareiškė užuojautą žodžiu ir raštu. Taip pat praneša ir kviečia dalyvauti 30-tos dienos mišiose, kurios įvyks gruodžio mėn. 6 d., 20:00 val. (8:00 val. vakaro), V. Zelinės bažnyčioje.

Žemėje kraukite turtus, kuriuos vagys nepagrobia, rūdys nesuėda ir kandys nesugaužia. Geri darbai ir jausmai yra vienintelis turtas, kuris turės vertės amžinybėje".

VEIKLOS KALENDORIUS

Gruodžio 14: Jaunimo pasiruošimas Kalėdoms

Gruodžio 21: Skautų Kūčios

Gruodžio 31: N. Metų sutikimas Sąjungoj

**Geriausia šventinė
dovana:
UŽSAKYKITE "MŪSŲ LIETUVA"**

GIMINĖMS – DRAUGAMS – PAŽĪSTAMIEMS

Šią brangią dovaną jie prisimins 50 kartų – visus metus

**PRELATUS ALGIMANTAS BARTKUS,
J.C.L. NAUJAS ŠV. KAZIMIERO
LIETUVIŲ KOLEGIJOS REKTORIUS**

Spalio 17 d. iš Romos pranešta, kad kun. Algimantas Bartkus pakeliamas į prelatus ir, kad nuo š.m. spalio 20 d. Prelatas Bartkus skiriamas Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijos Romoj naujuoju rektorium.

Spalio 20 d., Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegija Romoje atšventė 40 metų sukak. Visą tą laiką jos rektorium buvo Prel. Ladas Tulaba, labai daug prisidėjęs prie kolegijos įsteigimo, ir prie jos išlikimo tiek metų.

Bortkevičiai apleido Lietuvą 1943 m., gyveno Vokietijoje. 1948 emigravo į Braziliją, kur Algimantas baigė pradžios mokyklą.

Bortkevičių šeima 1958 m. emigravo į JAV, kur tuo metu gyveno Algimanto seneliai. Jaunuolis, pasilikęs Brazilijoje, baigė gimnaziją ir pajutęs pašaukimą į kunigus, 1958 spalio mėn. išvyko į Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegiją Romoj.

Pontifikaliniame Gregoriano Universitete užsitarnavo magistro laipsnį iš filosofijos ir bakaiaureatą iš teologijos. 1965 liepos 11 įšventintas kunigu. Tais pačiais metais grįžo į Ameriką, kur buvo paskirtas į Šv. Juozapo lietuvių parapiją, Mahanoy City, Pennsylvania, vikaru, ir į Cardinal Brennan gimnaziją mokytoju. 1970 tapo JAV piliečiu.

Kelis mėnesius vikaravo Shenandoah ir Minersville lietuvių parapijose. 1972 paskirtas į Šv. Bernardo parapiją bei Šv. Mykolo lietuvių parapiją Easton, Pennsylvania, vikaru. Tuo pačiu metu dėstė Notre Dame gimnazijoje, aptarnavo portugalus, buvo kalėjimo kapelionas ir vadovavo kalikiškai radijo valandai anglų kalba.

1972 rugsėjo mėn. kun. Bartkus buvo paskirtas į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją, St. Clair, Pennsylvania klebonu.

Vos pradėjęs bažnyčios remontą, kun. Bartkus buvo 1978 paskirtas Apreiškimo lietuvių parapijos Frackville, Pennsylvania, klebonu. Susidomėjęs Pensilvanijos lietuvių istorija, kun. Bartkus suorganizavo lietuvių muziejaus įsteigimą Frackville. Taip pat vadovavo lietuviškai radijo valandėlei bei Mišių transliacijai lietuviškai.

Kun. Bartkus išmoko skristi ir 1977 įsigijo piloto leidimą.

1983 spalio mėn. kun. Bartkus buvo pakviestas į Šv. Kazimiero Kolegiją prorektorium.

1985, eidamas pro-rektoriaus pareigas, kun. Bartkus įsigijo licenciata iš Bažnyčios teisių, ir kandidatuoja į daktarato laipsnį. Jis laisvai kalba lietuviškai, angliškai, portugališkai, itališkai. — LIC —

MOTERŲ KAMPELIS

Veda Janina Valavičienė
Al. dos Quinimuras, 447
04068 São Paulo, SP.
Tel.: 275-2619

Šiandien norėčiau pasidalinti su Jumis juodos duonos receptu. Šita duona yra labai panaši į mūsų tikrą lietuvišką juodą (ruginę) duoną. Ruginių miltų galima gauti "Casa Godinho" mieste, arba Naturalaus Maisto krautuvėse.

500 gr. ruginių miltų
1.000 gr. kvietinių miltų
1 ir 3/4 litro verdančio vandens
1 sriub. šaukštas druskos
5 " " cukraus
1 " " kmynų (nebūtinai)
1 puodukas raugo.

Raugo gaminimas:

900 gr. mielių
1 stiklinė rūgštaus pieno (iogurte)
1 sriub. šaukštas cukraus
1 stiklinė šilto vandens
kvietinių ir ruginių miltų tiek, kiek reikia, kad "košė" būtų tiršta. Šitas raugas turi gerai "išaugti" — jį reikia keletą kartų išplakti ir vėl leisti "augti". Padėti į šaldytuvą 2–3 dienom.

Ruginius miltus užpilti verdančiu vandeniu iš vakaro. Kada masė bus beveik ataušusi, pridėti raugą, išmaišyti labai gerai, pridengti šiltai ir palikti iki sekančios dienos. Sekančią dieną, pridėti cukraus, druskos, kmynų ir išmaišyti. Sudėti kvietinius miltus ir gerai išminkyti. Pastatyti šiltai, kad tešla pakiltų. Po 2–3 valandų, padalinti tešlą į tris dalis, sudėti į duonai kepti formas ir kepti 1 val. karštoje krosnyje. Palikti 1 puoduką tešlos sekančiam kartui. Tai ir bus raugas kurį galima vartoti keletą kartų. Po 3–4 kartų vartojimo, jį reikia "sustiprinti" pridėdant 100 gr. mielių. Raugas gerai laikosi šaldytuve 3–4 savaites. Šita duona yra drėgna ji labai gerai laikosi visą savaitę.

Kas pastumėtu į nuodėmę... (Mk 9, 38 – 43, 45, 47 – 48)

Kaip mažai mes jaučiame savo atsakomybę už kitus. Kaip retai mes galvojame apie tai. Mūsų gyvenimai susaistyti tūkstančiais gijų, ir mes jas traukom, viliam, ardom, neatsižvelgdami į rezultatus. Ar pagalvojau, kad mano šypsniš, žodis, veiksmas, turi kuriančią arba žudančią, statančią arba griauančią jėgą? Kokia atsakomybė.

Pastūmėti į nuodėmę... Jaučiamės nekalti, jei neišmokėm nieko keikti, vogti, girtuokliauti. Jaučiamės nekalti, nors mus, grįžusius iš bažnyčios, mato piktus, nekantrius, tingius, nors mus, laikančius save uoliais tikinčiais, mato neįtarius skausmo, vargo, nelaimių palaužtiems. Kiek pastūmėjo į nuodėmę (šitaip daro tie pamaldieji — vadinasi galima) — mūsų tik iš vardo krikščioniškas gyvenimas? . O Viešpaties ištarmė aiški ir baises — "... tam būtų geriau, jeigu jam užkabintų ant kaklo girnų akmenį ir įmestų į jūrą". Ir galvodami, ir kalbėdami, ir veikdami nepamirškime, kad mus girdi, mus mato, mus seka ne tik visagalio Dievo akis, bet daugybė tikinčių mažutėlių, kuriuos savo elgesiu keliu į žvaigždes, o gal... stumiu į nuodėmę? . Apsidairykim, atsikvošėkim, atitaisykim...

Dėkui Dievui, nuo mūsų sklinda ne tik blogio, bet ir gėrio bangos. Jos greit išblėsta ir kai mūsų čia nebelieka. Kilnioji pedagogė rašytoja Marija Pečauskaitė (Šatrijos Ragana, 1877 — 1930) kelia sielas ir savo raštais, ir krikščioniškos idealios asmenybės žavesiu. Sacharos tyrinėtojas atsiskyrėlis Šarlis de Fuko (Foucauld, 1858 — 1916) mažai buvo žinomas gyvas ir nieko nesuorganizavo, o dabar šimtai vyrų ir moterų gyvena pagal jo dvasią ir apaštalauja (Mažieji Jėzaus broliai, Mažosios Jėzaus seserys).

1) Atsakomybė už veiksmą, žodį, mintį...

2) Ir gėrio bangos galingos. — K. V. L.

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

CURSO

AUDIOVISUAL

**DO IDIOMA LITUANO
POR CORRESPONDÊNCIA**

Facilidade de aprendizado — Acompanha fitas cassettes

Pura maiores informações

Rua Juatindiba, 28

Fone: 273-0338

03124 São Paulo, SP.

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIAI DALYVAUJA "FEIRA DOS BAIRROS" PARKE IBIRAPUEIRA

São Paulo Prefeitūros iniciatyva š.m. lapkričio mėnesio 6 – 10 dienomis su-ruošta parke Ibirapueiroje "Feira dos Bairros", kurios tikslas buvo parodyti milžiniško miesto dalis, priemiesčius, jų istoriją, susikūrimą, tautybes gyvenančias šiuose priemiesčiuose, jų kultūrą, darbus bei įdomesnius taškus.

Vila Prudente Administratorius labai pageidavo, kad Vila Zelina parodytų savo istoriją ir ypač savąją lietuvišką kultūros pusę. Administratorius Dr. Walter telefonavo kelis kartus Aldonai Valavičienėi prašydamas prisidėti prie parodos suorganizavimo. Aldona Valavičienė, pasitarusi su Muziejaus ir Arkyvo Komisijos nariais ir, taip pat, su Vila Zelinos lietuvių atstovais, prašymą patenkino ir parodą suorganizavo.

Vila Zelinos parodėlė buvo gražiai ir skoningai paruošta, parodė mūsų priemiesčio istoriją ir nemažai informacijų apie lietuvių rūbus, kilmę, juostas ir rankdarbius. Labai daug padėjo São Miguel Arcanjo Kolegijos seselės prancišketės, kurios, Aldonos Valavičienės paprašytos, paruošė ir sumontavo Vila Zelinos ir kartu São Miguel Arcanjo Kolegijos istoriją. Šita informacija buvo įdomiai išdėstyta ant trijų alumininių standų su rėmais ir stiklais. Paaškinimai ir fotografijos nušvietė trumpu būdu Zelinos ir kartu lietuvių įsikūrimą šiame priemiestyje. Labai esame dėkingi seselėms pranciškietėms, ypač seselėms Marijai ir Karolinai, kurios pasirūpino šio darbo suorganizavimu ir sumontavimu, kas labai palengvino parodos tikslo atsiekimą.

Administracinių vienetų direktorius Dr. Sampaio Doria atvyko specialiai į Vila Zelinos standą ir padėkojo Aldonai už gražų lietuvių pasirodymą. Gaila, kad apsilankė gana mažas žmonių skaičius į šią "Feira". Tik paskutiniąją dieną, sekmadienį, atvyko didesnė publika.

Dėkojame visiems, kurie prisidėjo prie parodos darbų organizavimo, valgių paruošimo ir pasirodymų su lietuviškais šokiais. Labai ačiū visiems, kurie taip pat padėjo dirbti ir dežuruoti parodos metu.

Ačiū šeiminkėms, kurios pagamino valgius, saldumynus ir kitus patiekalus;

dėkojame ponioms: Angelikai Trubienei, Anai Coralov, Česlavai Boguslauskienei, Emilijai Bendoraitienei, Aldai Tumieni.

Ačiū jaunimo grupėm Nemunui ir Rūtelei, kurie savo šokiais parodė lietuvišką folklorą ir palinksmo parodos publiką.

Ačiū už dežuravimą, padėjimą atvežti ir išvežti eksponatus ir visą kitą pagalbą parodos metu. Dėkojame Silenei Silickas, Aldonai Valavičiūtei, Angelai Joteikaitei, Aldai Tumas, Aldonai ir Petruai Bareišiui, Angelinai ir Viktorui Tatarūnams, Henrikuui Guzikauskui, Jonui Tatarūnui. Pagalba buvo stipri ir labai palengvino suorganizavimą. Lietuviška patarlė gerai sako: "Kai du stos visados daugiau padarys".

Nors publikos skaičius buvo mažas, bet visvien atsiekėme nedidelį pelną iš viso Cr\$.652.000, kuris visas buvo paskirtas į Lietuvių Imigrantų paminklo statybos kasą.

Muziejaus ir Arkyvo Komisija

Halina Mošinskienė

LOPŠINĖ BROLIAMS

*Mano daina – tai tyli, lopšinė
Broliams palikusiems tėvynės laukus.
Mano daina su žvaigžde vakarine
Laimina pražydusius lino žiedus.*

*Mano dainoje išgirstate vėją
Lieknujų vyšnių kvapniuos žieduos –
Ir mėlynakę sesę – audėją
Pinančių svajas baltuos linuos.*

*Mano dainoje neskamba juokas –
Jį tik atliepia klevo raudas,
Kai ruduo pilkas, tarsi apuokas
Plėšo nuščiūvusias juodas šakas.*

*Mano daina – tylo sutartinė –
Debesų, žvaigždžių, žydrių ežerų,
Kai širdis ieško kaip Vakarinė
Brolio išėjusio sidabro taku.*

*Kai posmai liejasi – verda krūtinė
Ilgesiu, meile, baisia kančia –
Mėnasi broliai žūstą už Tėvynę
Sibiro tundrose vėtros nakčia.*

*Ir keldama taurę karčiausio skausmo,
Trokštu joje beržų saldžios sulos –
Tik vėjas nusineša mano šauksmą,
Tik nerandu aš kelio atgalios.*

DAR APIE ARTISTUS IŠ LIETUVOS

Visi gavom skubų ir specialų MŪSŲ LIETUVOS 38 numerį iš rugsėjo 26 dienos, su paaškinimais ir didžiausiomis raidėm skelbiant, kad spalio 5 d. 19 val. Vila Zelinoje, seselių pranciškietėjų kolegijos salėje, įvyks garsių artistų, atvykstančių iš Lietuvos, koncertas.

Visi nustebom, nes toks staigus pranešimas – lyg lietutis saulėtą dieną. Visi rengėsi dalyvauti, pasikviesdami net draugų ir pažįstamų brazilų. O galų gale – šnypst, ir nieko. Ir po to – nei vieno žodelio, nei mažiausios satisfakcijos nusivylusiems šiuo taip išgarsintu koncertu.

Galvodamas apie ateitį, bijau, kad neatsitiktų kaip su tuo Lietuvos piemenėliu, kuris ganydamas aveles sumanė pasiūlyti iš laukuose dirbančių žmonių: émė rékti, kad vilkas pjaunąs į avis. Su-bėgo žmonės gelbėti. Bet tai buvo tik piemenuko šposas. Gi kai kitą kartą tikrai vilkas papjovė keletą avių ir vieną nusinešė miškan, piemenukas šaukė-rėkė net pilvą susiėmęs, bet niekas neatėjo gelbėti: manė, kad vėl panaši apgavystė.

Taip gali atsitikti ir pas mus, su tais prašmatniais koncertais ir jų skelbimais.

Be to, pažymėta skirtingas bilietų kainos: Cr.10.000 paprastos vietos, ir garbės vietos – Cr.20.000. Naujas surūšiavimas, kokio anksčiau nebūdavo. Visi buvome lygūs – ir buvo gerai. Ar nebuvo galima iš tų abiejų kainų padaryti vidurkj: Cr.15.000, be paskirstymo? .

Lauksime sužinoti, kaip atsitiko su tuo koncertu ir kaip reikalai pasibaigė. Juk blogiausia, tai abejonė ir bereikalingi keisti gandai kolonijoje.

Kapit. J. Čiuvinškas

KAZIMIERINIS FONDAS

Baigiantis Kazimieriniams Metams, įsisteigė mūsų kolonijoje taip laukiamas fondas – KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS. Jo tikslas – paremti įvairius kolonijos švietimo bei kultūrinius reikalus.

Šią Fondą privalo paremti visos organizacijos ir pavieni asmenys, skirdami tam tikslui sumas, ypač mirusiųjų atminčiai, kaip kad daroma Šiaurės Amerikoje, kur veikia net keli Fondai.

Kpt. J. Čiuvinškas

ADVOCACIA E IMÓVEIS

EDSON DEOMKINAS

Direito CIVIL · Dir. CRIMINAL

Direito TRABALISTA

Av. Novo Horizonte, 213 · Conj., 2

COMPRAS - VENDAS -

ADMINISTRAÇÃO DE BENS

FONE: 449-4379 · Vila Sacadura Cabral · S. André

PARDUODAMAS

ŽODYNAS

DICIONÁRIO

PORTUGUÊS-LITUANO

Kreiptis į Šv. Kazimiero parapiją,
R. Juatindiba, 28, tel. 273-0338

ML-VOS ATSAKINGOJO REDAKTORIAUS ŽODIS

Dėkojant Dievui, sulaukėm dar kitos LAISVOS SPAUDOS DIENOS. Ir džiaugiamės, kad mūsų savaitraštis ištesėjo dar kitus savo gyvavimo ir veiklos metus.

Nelengvi buvo MŪSŲ LIETUVAI šie gyvavimo metai. Ne tik dėl nuolat kylančių kainų popieriaus, rašalų, iliustracijų, visų spaudos reikmenų, spausdinimo darbo, pašto išlaidų; bet ir dėl to, kad kai kurios spaudos mašinos, jau dirbančios apie 20 metų, jaučiasi pavargusios — ir ėmė streikuoti, gesti, nebeveikti. Tad reikėjo vis tai vieną, tai kitą mašiną taisyti, kas davė ne tik daugiau rūpesčių, bet sudarė ir naujų išlaidų. Paskui ir spaustuvininkai — tai vienas, tai antras — pasitraukė; ir reikėjo ieškoti kitų, kurie nors šiaip taip mokėtų valdyti mašinas. Tad ir pati laikraščio išvaizda, nors laikinai, nukentėjo. Betgi, nors esame visokių steikių laikotarpy, MŪSŲ LIETUVA išei-
na ištvermingai, reguliariai (tik, rodos, vieną savaitę pavėlavo išeiti). — Tad didelis ir nuoširdus ačiū ML-vos leidėjams, redakcijai, administracijai ir visam išsiuntinėjimo personalui.

ML-va yra mūsų, visos lietuvių kolonijos, laikraštis. Jis priklauso nuo mūsų. Jis negauna, kaip kad vietiniai laikraščiai, paramos iš valdžios ar kokios partijos; ir nėra kitų kolonijų laikraščiai, kuria yra palaikomi konsulatų ar kokios stiprios tautinės organizacijos. ML-va vien tik mūsų išlaikoma. Ji priklauso nuo mūsų, nuo kiekvieno iš mūsų.

Tad palaikykime ir paremkime ML-vą nors savo prenumerata.

Visur ir visoms kainoms kylant, būtinai reikalinga ir ML-vos prenumeratą pakelti. Tad, iki kito pakėlimo, dabar nustatyta ši ML-vos kaina:

- Metinė prenumerata: Cr.150.000
- Garbės leidėjas: Cr.200.000
- Vieno numerio kaina: Cr. 2.500

Čia dar kitas kvietimas: Stenkimės prenumeratą užsimokėti galimai anksčiau — jei ne dabar, tai nors naujų metų pačioj pradžioj. Juk pinigų vertė nuolat krenta. Jei spaustuvė šiandien gali nupirkti popieriaus už 100 tūkstančių kruzeirų, po dviejų-trejų mėnesių už tą patį popierių jau turės mokėti daug daugiau, kai tuo tarpu ML-vos skaitytojas kad ir po penkių — šešių mėnesių norės mokėti tik... seniai nustatytą prenumeratą.

Tad dar kartą kviečiu: Remkim savo laikraštį. Tai vienintelis — ir laisvas — mūsų susižinojimo įrankis; ir didelė priemonė dar mūsų lietuvybei išlaikyti. Ačiū.

Vyt. Bacevičius

**AUKA PRISIDĖK PRIE LIETUVIŠKOS
SPAUDOS IŠLAIKYMO**

ATÉ QUE ENFIM!!!

SENSACIONAL

BAILE

DO GRUPO **Nemunas** Ansamblis

CONVIDAMOS TODOS À PARTICIPAREM DO BAILE QUE SERÁ
REALIZADO NO DIA 23/11 AS 21:57 HS. NA SAJUNGA, RUA
RUA LITUANIA, 67 — MOOCA

Contamos com a presença de todos vocês.

INFORMAÇÕES e CONVITES TEL. 914-7769 — SILVIA
ou COM QUALQUER INTEGRANTE DO GRUPO NEMUNAS

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

PARAMA BLB-nei

BLB-nės valdybos pirmininkas gavo sekančio turinio laišką:

Gerb. p. Tatarūnai:

Prašau priimti mano ir A. Sliesoraičio vardu mūsų paramą Lietuvių Bendruomenės veiklos išaidoms, Cr\$.500.000.

Linkime ištvermės ir pasiaukojimo lietuviškame darbe.

Sveikiname taip pat su jūsų gera vadybe Bendruomenėje.

Gražvydas Bačelis
Algirdas Siiesoraitis

AUKOJO PIKNIKO NAMO REMONTUI

Visiems, BLB-nės vadyba reiškia širdingą padėką.

SOLIDARUMO MOKESTIS

Solidarumo mokestį 1985 metams jau įnešė sekantys tautiečiai:

Jonas Tatarūnas
Jonas Silickas
Petras Žarkauskas (1984 m.)
Antanas Rudys
Bronius Šukevičius
Vytautas Bacevičius
Petras Bareišis

Juozas Vaikšnoras
Liudas Ralickas
Endrikas Guzikauskas
Jonas/ Marija Jodeliai
Dr. Antanas Šiaulys
Petras Šimonis
Vytautas V. sylius
Vera Tatarūnas
Simone Laucis Pinto
Maria C. Acosta
Juozas Lisauskas
Victor Šiaulys
Kpt. Juozas Čiuvinskas
Algimantas Saldys
Antanas Goiskis
Feliškas Girdauskas
Sofija Misiukaitė
Algirdas Idika Cr\$.100.000
Vytautas Vosylius
Jonas Bratkauskis
Roberto Bratkauskis
Vincas V. Banys

Prašome visų mūsų tautiečių prisidėti prie lietuviško veikimo, sumokant 1985 metų solidarumo mokestį (20.000 kruzeirų). Visi, kurie gauna "Pasaulio Lietuvį", privalo prisidėti nors su šia mažute parama mūsų krašto Bendruomenei.

Geriausią priemonę tai pasiūsti Cr. 20.000 čekį, Comunidade Lituano-Brasileira vardu, Rua Juatindiba, 28, CEP. 03124 — S. Paulo, SP.

Už atliktą tautišką pareigą, BLB vadyba dėkoja.

KULTŪRINIS KAZIMIERINIS FONDAS — FUNDO CULTURAL CASIMIRIANO

1. Kazimierinių Metų Ruošos komitetas .	Cr. 1.000.000
2. N.N. Poeto Venancijaus Ališo atminčiai	Cr. 5.000.000
3. Šv. Kazimiero p-ja T. Jono Bružiko, SJ, atminčiai	Cr. 1.000.000
4. Kun. Dr. J. Prunskis MŪSŲ LIETUVAI	Cr. 2.240.000
5. Jadvyga Grigienė (USA) Marytės Bumbienės atminčiai	Cr. 57.000

**PAGERBKIME SAVO MIRUSIUOSIUS
Į RAŠYDAMI JUOS Į KK FONDA**

MŪSŲ ŽINIOS

SPAUDOS DIENA

Lapkričio 17-tą Brazilijos lietuvių konija paminėjo Spaudos Dieną. Ją paminėjo pamaldomis V. Zelinės bažnyčioje, ir pietumis Ramovėje.

Per Mišias, kurias laikė kun. Pr. Gavėnas su kun. F. Jakubausku, buvo priminti Viešpačiui visi lietuviškosios spaudos darbuotojai, tiek gyvieji, tiek jau iškeliausiasieji į amžinybę.

Šv. Juozapo bažnyčia buvo pilna tautiečių, tartum per kokias dideles iškilnes. Ir pamokslininkas, po dienos Evangelijos, pabrėžė, kad žodis, raštas, spausdintas žodis – yra nepaprastai svarbus aidas ne tik žmonėms tarp savęs susižinoti, bet ir pats Dievas juo pasinaudojo savo norimais minčiais perteikti žmonėms. Ir štai atsirado "Šv. Raštas", kuriame surašytas "Dievo žodis". Ir tą "Dievo žodį" kad ir šiandien mes išgirstam per lietuviškai atspausdintą žodį, per spaudą. Tad ir šį mūsų minimą įvykį galime skelbti ne tik kaip "Spaudos balių" ar "spaudos dieną", bet tiesiog "spaudos šventę", mūsų spausdinto žodžio šventę.

Ypač mums, lietuviams, knyga, laikraštis, žodžiu – spausdintas žodis – yra šventas tikra to žodžio prasme. Ne tik kad Dievas per jį mums perduoda savo tėviškus nurodymus, bet ir kad už šį "lietuvišką žodį" tiek anksčiau, knygnešystės laikais, tiek ir šiandien, šimtai, tūkstančiai mūsų brolių ir sesių lieja savo kraują, už jį savo gyvybę atiduoda. Todėl tikrai didelė pagarba turi būti lietuviškam žodžiui, spausdintam lietuviškam žodžiui.

Per pamaldas visa bažnyčia giedojo tradicines lietuvių giesmes.

Ir pietums susirinko tautiečių ne tik iš V. Zelinės apylinkės, o ir iš tolimesnių São Paulo vietovių. Tarp kitų matėsi BLB-nės p-kas p. Jonas Tatarūnas, BLS-gos p-kas p. Aleksandras Bumbliis, Centro Cultural Francisco Matarazzo Sobrinho Kultūrinio Centro direktorius Henrique Lošinskas Alves ir kiti. Tik tautiečiai pasigedo didelio ir ilgamečio lietuviškos spaudos darbuotojo, prel. Pijaus Ražinskio.

Pietūs buvo su lietuviškais gausiais patiekalais, o prie stalų patarnavo jaunimas.

Tad čia visų gili padėka kun. Juozui Šeškevičiui ir pačių pietų ruošėjui, bei jo pagalbininkams, poniams: Teklė Kizeliauskas, Severa Petrokaitė, Uršulė Svirskienė, Angelina Tatarūnienė, Ana Zalubienė, Mikasė Alionis, Eugenija Baronas. Ir jaunimui, kurie aptarnavo svečius valgiais ir gėrimais. Tai Stasys Žūtautas, Clarice Bacevičiūtė, Anibal Ratkevičius,

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJA

MARIJA JAKIŪNIENĖ

Vyro Česlovo mirties metinių proga (23.XI.83)

Širdingai dėkojame už paramą spaudai ir pagarbiai prisimename a. a. Česlovą Jakiūną.

Administracija

Lapkričio 24 dieną, 16 val. šv. Kazimiero parapijos salėje:

BENDROS MIŠIOS

UŽ VISUS BRAZILIJOS LIETUVIŲ MIRUSIUOSIUS

Pasižmonėjimui – suneštinės vaisės

KVIEČIAMI VISI TAUTIEČIAI

Audrys Tatarūnas.

Padėka ir visiems kitiems, kurie vienai ar kitaip prisidėjo prie "Spaudos šventės": platindami pakvietimus, organizuodami "Misses" ir "Princeses", rinkdami ML-vos "Garbės leidėjus" ar metinę prenumeratą.

PASIŽADĖJO BŪTI ML GARBĖS LEIDĖJAI – 1986 m.

1. Jonas Tatarūnas	Cr.200.000
2. Juozas Lisauskas	Cr.200.000
3. Vladas ir Stasė Jurgutis	Cr.300.000
4. Šv. Juozapo Vyrų Brolija (gegužės mėn.)	Cr.200.000
5. Algimantas Saldys (sausio mėn.)	Cr.200.000
6. Ona Rutkauskienė (rugpiūčio mėn.)	Cr.200.000
7. Julija J. Galvão (vasario mėn.)	Cr.200.000
8. Stepas ir Salomė Narušiai (kovo mėn.)	Cr.200.000
9. Kazimiera Rimkevičius (sausio mėn.)	Cr.150.000
10. Elzbieta Madeikienė (sausio mėn.)	Cr.150.000
11. Maria Valentina Augustauskas (sausio mėn.)	Cr.150.000
12. Rapolas Burčius	Cr.200.000
13. Jonas Chorociejus	Cr.300.000
14. Aleksas Mikalauskas	Cr.200.000
15. Kpt. Jorge Garško	Cr.200.000
16. Petras Šimonis	Cr.200.000
17. Aleksandras Bumbliis	Cr.300.000
18. Jonas ir Vera Bratkauskai	250.000

UŽSIMOKĖJO UŽ ML

Emilija S. Lawcewitch (pusmečiui)	Cr.100.000
Constância Rutkauskas	Cr.150.000
Albertas Pavilionis	Cr.150.000
Angela Joteikaitė	Cr.150.000
Endrikas Guzikauskas	Cr.150.000
Kpt. Juozas Čiuvinas	Cr.150.000
Ona Masienė	Cr. 60.000

Rapolas Burčius: auka	Cr.100.000
Juozas Ratkevičius	Cr. 60.000
Juozas Vaikšnoras	Cr.100.000
Antanina Gudavičius	Cr. 60.000
Roberto Karsokas	Cr. 60.000

LIETUVIŲ IMIGRANTŲ PAMINKLO VAJUS

Šią savaitę vėl sulaukėme naujų aukų ir naujų rėmėjų. Gavome sekancias aukas:

Šv. Kazimiero Parapija	Cr.100.000
Kun. Feliksas Jokubauskas	Cr.100.000
Petras ir Aldona Bareišiai	Cr.100.000
Vladas Gudliauskas	Cr.100.000
Muz. ir Arkyvo Komisija – Feira dos Bairros pelnas	Cr.652.000
- Dabar turime 99 aukotojus ir yra surinkta Cr.28.334.950.

Muziejaus ir Arkyvo Komisija sušaukė lietuviškų organizacijų ir veikėjų posėdį, kuriame buvo sprendžiama Paminklo atidarymo programa. Posėdžiai bus daromi kiekvieną savaitę.

Norime padėkoti Rimantui Valavičiui, iš kurio gavome Cr.1.000.000 vertės ceramikos pietų ir kavos servizą, jis yra mūsų loterijos 1-oji dovana. Loterijos bilietai dar galima gauti pas jaunimo atstovus. Bilietai kaina Cr\$.10.000, verti po du numeriu. Paskubėkite įsigyti ir tuo padėti paminklo pabaigimui.

"ILGIAUSIŲ METŲ"

Stasės ir Vlado JURGUČIŲ namuose, kur buvo susirinkęs bičiulių būrelis atšvęsti Vlado gimtadienį, suskambėjo telefonas ir pasigirdo skambūs "Ilgiausių metų" žodžiai. Tai buvo šv. Juozapo L. Bendruomenės choras, kuris norėjo prisiminti ir pasveikinti savo choristą gimtadienio proga – lapkričio 14 dieną.

Vladas ir Stasė Jurgučiai dalyvauja ne tik Bendruomenės chore, bet taip pat dainuodavo Aušros chore Mokoju su t. Kidyku. Mielam sukaktuvininkui linkime geros sveikatos ir daug laimės.